

paa, at det kan gennemføres, saaledes som det er. Men saa komme vi til det uafviselige Krav om Grundlovens Opfyldelse, og her turde jeg maaske tillade mig at erindre Regeringen om, at den er kommen til Magten, fordi dens Medlemmer krævede Grundloven opfyldt og overholdt, men naar det er Tilfældet, tror jeg ikke, at nogen vil finde det rigtigt, at den sidder Grundlovens Ord overhørig og derved lader ulovlige og grundlovstridige Tilstande bestaa paa det her omhandlede Omraade. Jeg skal derfor paa mit Partis Vegne opfordre Regeringen til snarest muligt at fremkomme med et Forslag til en grundlovsmæssig Valgkredsordning, og jeg vil gerne understrege denne Opfordring saa stærkt, som det er mig muligt. Og jeg vil sige med det samme, at det foreliggende Forslag har Socialdemokratiet stemt for, men det vil ikke mere stemme for det, men kræve Grundloven opfyldt, saa der bliver retfærdige Forhold paa dette Omraade.

Konseilspræsidenten (*J. C. Christensen*): Den Regel angaaende Folketingsvalgkredsene, vi have haft i vor Grundlov, baade i Grundloven af 1849 og af 1866, har givet Anledning til mange Forhandlinger paa Rigsdagen. Det er særligt det stigende Folketal, som har fremkaldt disse Forhandlinger, om hvilke jeg vel i øvrigt ikke behøver at minde det høje Ting, idet jo mange af Tingets Medlemmer selv have deltaget i dem. Under alle disse Forhandlinger har man gentagne Gange hørt fremsætte, at enten burde man opfylde det Bud, som er udtalt i Grundlovens § 32, eller ogsaa burde man søge denne Grundlovsparagraf ændret, en af Delene. At man en enkelt Gang, nemlig i 1894, har truffet en Ordning, som i Virkeligheden ikke opfylder nogen af de to Betingelser, er en Sag for sig, den blev af dem, der gennemførte den, forsvaret med, at den kun var en foreløbig Ordning. Naar nu Grundlovens Regel er bleven staaende, medens Folketallet fremdeles er stigende, har det Spørgsmaal maattet fremstille sig for Regeringen: Hvad er herved at gøre? Skal man atter stille Forslag om at forøge Tallet af Folketingsmedlemmer, eller skal man gøre et virkeligt Forsøg paa at gaa den Vej, som gentagne Gange under de mange Aars Forhandlinger er bleven nævnt, at ændre Regelen i Grundlovens § 32. Jeg mente, at et virkeligt Forsøg paa det sidste burde gøres, og jeg mente at have

Opfordring dertil ikke alene i Hensynet til det upraktiske i at have et stedse stigende Antal Medlemmer paa Rigsdagen, men ogsaa i de Forhandlinger, der i den forløbne Aarrække have fundet Sted. I Fjor eller rettere sagt i Forfjor enedes man i Folketinget fra alle Sider om at gøre et Forsøg paa at faa Grundlovens Regel ændret, og jeg maatte da gaa ud fra, at det Løfte, man den Gang gav, ogsaa var alvorlig ment, og at man ikke allerede paa Halvvejen vilde springe fra. Forslaget blev altsaa fremsat af Regeringen i Fjor, blev gennemført i Folketinget med en enkelt Ændring, men blev dog gennemført saaledes, at det holdt sig alene til Regelen i § 32. Det blev derefter sendt op til Landstinget, men her blev det ikke fremmet til 2den Behandling, idet der dog blev afgivet Betænkning af et nedsat Udvalg. Vilde Ministeriet nu, efter at dette var sket, have sagt: Ja vel, saa forlade vi den paabegyndte Vej for at gaa den, som det ærede 4de Medlem for 9de Kreds (Harald Jensen) nu forlangte, at man skulde gaa, nemlig at fremsætte et Forslag om flere Folketingskredse, saa vilde man med Grund kunne have bebrejdet Ministeriet, at Forhandlingen om Grundlovsændringen var bleven forladt, inden det endnu havde vist sig, om den kunde føre til Maalet. Jeg mener ikke, det vilde have været forsvarligt af Ministeriet at bære sig saaledes ad. At det ærede Medlem som Repræsentant for sit Parti mener, at det Tidspunkt nu er kommet, hvor han kan gaa fra, er en Sag for sig, det maa han jo forsvare, som han kan. Jeg ser ganske vist ikke, at han med virkelig Grund kan det, men det ligger som sagt ikke for mig at drøfte det Spørgsmaal nærmere. Det ærede Medlem var inde paa den Betragtning, at Folketallet jo slet ikke stiger saa stærkt, og at det derfor vil vare mange Aar, inden man igen behøver at gaa til en Udvidelse. Det ærede Medlem nævnte Folketallet i 1845 og sagde, at Valglovens Ordning var bygget paa dette Tal. Det kan være rigtigt nok. Men det ærede Medlem har ikke Ret, naar han ud fra dette Udgangspunkt ender med at udtale, at Tallet af Folketingets Medlemmer ikke vil være stærkt stigende. Det vil det. Det fremgaar allerede af, at medens vi i 1894 kun vilde have været nødt til at forøge Medlemstallet til 137 for at komme i Overensstemmelse med Regelen i Grundloven, maa vi nu efter 11—12 Aars Forløb op paa 160 Kredse, det vil altsaa sige en